

UCHWAŁA Nr V/87/2015
Rady Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim
z dnia 22 maja 2015 roku

w sprawie przyjęcia „Programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Aleksandrowskim”.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 595 z późn. zm.¹) w związku z art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.²) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie w Powiecie Aleksandrowskim” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA
RADY POWIATU
Renata Golec
Renata Golec

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r., poz. 645, z 2014 r. poz. 379, poz. 1072.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r., Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842, 2011 r., Nr 149, poz. 887.

Sprawdz. pod. wzgl. formaln.-prawnym.
RADCA PRAWNY *Anna J. Szymoch*

Bydgoszcz, 2015-05-22

PROGRAM

KOREKCYNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM

**REALIZOWANY PRZEZ
POWIATOWE CENTRUM POMOCY
RODZINIE
W ALEKSANDROWIE KUJAWSKIM**

Na podstawie Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2015 przyjętego Uchwałą Nr X/135/2011 Rady Powiatu w Aleksandrowie Kujawskim z dnia 28 września 2011 r. opracowano program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie, który będzie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.

I. Uzasadnienie programu

Przemoc jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Można się z nią zetknąć nie tylko w filmach i programach informacyjnych, ale niestety coraz częściej na ulicy, w szkole i we własnym domu. Przemoc w rodzinie jest tym rodzajem przemocy w stosunku do osób bliskich, której ujawnienie jest wyjątkowo trudne.

Zjawisko przemocy w rodzinie doczekało się definicji prawnej zawartej w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), która stanowi, że jest to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Niezbędne są więc działania, skierowane zarówno do ofiar jak i sprawców przemocy w rodzinie. Z jednej strony potrzebne są działania wzmacniające skuteczność ochrony ofiar przed sprawcami przemocy. Z drugiej strony ważne są działania powstrzymujące sprawców i prowadzące do zakończenia stosowania przemocy w rodzinie.

Temu ma służyć program korekcyjno – edukacyjny skierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, który realizowany będzie przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.

II. Diagnoza

Przemoc w rodzinie jest przyczyną i skutkiem dysfunkcji w rodzinie i z tego powodu należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych, o dużej szkodliwości społecznej. Do przemocy dochodzi zazwyczaj za zamkniętymi drzwiami domu. Osoby doznające przemocy latami skrywają rozmiar doznawanej krzywdy. Przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Aleksandrowskiego nadal stanowi problem wstydlivy i nad wyraz często skrywany. Z upływem lat stereotyp ten ulega przełamaniu głównie dzięki działaniom podejmowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim jak i gminne ośrodki pomocy społecznej działające na naszym terenie.

TABELA Nr 1. Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w niżej wymienionych gminach Powiatu Aleksandrowskiego.

	2013 ROK		2014 ROK	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
RACIĄŻEK	0	3	0	4
MIASTO NIESZAWA	3	10	1	2
KONECK	0	7	0	9

MIASTO ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	4	27	7	47
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	1	21	1	33
WAGANIEC	0	6	0	7
BĄDKOWO	0	6	0	4
MIASTO CIECHOCINEK	1	5	1	7
ZAKRZEWO	0	4	0	4

Źródło: Dane zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu Powiatu Aleksandrowskiego.

Do Zespołów Interdyscyplinarnych do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonujących na terenie Powiatu Aleksandrowskiego w roku 2013 wpłynęło łącznie 98 Niebieskich Kart, aczkolwiek nie we wszystkich przypadkach została ujawniona przemoc w rodzinie. Natomiast w 2014 r. do Zespołów Interdyscyplinarnych wpłynęły 127 Niebieskich Kart. Podobnie jak w roku 2013 nie w każdej sytuacji potwierdzono stosowanie przemocy w rodzinie.

Z powyższych danych wynika, że problem przemocy w rodzinie w naszym powiecie wzrasta.

TABELA Nr 2. Liczba ofiar przemocy w rodzinie w poszczególnych gminach Powiatu Aleksandrowskiego.

	2013 ROK			2014 ROK		
	Kobiety	Mężczyźni	Dziecko	Kobiety	Mężczyźni	Dziecko
RACIĄŻEK	2	2	6	4	4	1
MIASTO NIESZAWA	4	0	1	0	0	0
KONECK	7	0	0	8	1	2
MIASTO ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	0	0	0	0	0	2
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	21	1	12	33	2	12
WAGANIEC	11	0	8	11	0	10
BĄDKOWO	5	1	0	4	0	0
MIASTO CIECHOCINEK	4	1	0	6	1	1
ZAKRZEWO	1	0	2	1	0	0

Źródło: Dane ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Aleksandrowskiego.

Z powyższej tabeli wynika, iż ofiarami przemocy w rodzinie w Powiecie Aleksandrowskim są przede wszystkim kobiety a następnie dzieci.

TABELA Nr 3. Liczba sprawców przemocy w rodzinie w poszczególnych gminach Powiatu Aleksandrowskiego.

	2013 ROK		2014 ROK	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
RACIAŹEK	0	2	0	4
MIASTO NIESZAWA	0	2	0	0
KONECK	0	7	0	9
MIASTO ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	0	0	2	0
ALEKSANDRÓW KUJAWSKI	1	21	0	34
WAGANIEC	0	6	0	7
BĄDKOWO	0	6	0	4
MIASTO CIECHOCINEK	0	5	1	7
ZAKRZEWO	0	1	0	1

Źródło: Dane ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Aleksandrowskiego.

Jak wynika z powyższej tabeli, na terenie Powiatu Aleksandrowskiego sprawcami przemocy w rodzinie są głównie mężczyźni. Sporadycznie zdarza się, że przemoc domową stosują kobiety.

Ze statystyk Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim wynika, iż 2013 roku odnotowano 74 interwencje w związku z przemocą w rodzinie. Natomiast w 2014 roku było 120 interwencji, w których stwierdzono stosowanie przemocy w rodzinie.

W latach 2013 – 2014 łącznie 196 osób stosowało przemoc w rodzinie, w tym 13 kobiet, 178 mężczyzn i 5 małoletnich.

TABELA Nr 4. Liczba ofiar przemocy w rodzinie w Powiecie Aleksandrowskim.

2013 ROK			2014 ROK		
Kobiety	Mężczyźni	Dziecko	Kobiety	Mężczyźni	Dziecko
71	7	12	110	8	19

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim.

Jak wynika z powyższej tabeli w 2013 r. dotkniętych przemocą w rodzinie było 90 osób. Natomiast roku 2014 liczba osób dotkniętych przemocą domową wynosiła 137.

Reasumując należy stwierdzić, że przemoc w rodzinie na terenie Powiatu Aleksandrowskiego nie jest zjawiskiem marginalnym. Realizacja programu dla sprawców przemocy w rodzinie na terenie naszego powiatu jest więc niezbędna w celu zwalczania tego zjawiska.

III. Cele

3.1. Cel ogólny:

Zmiana zachowania sprawcy przemocy w rodzinie na zachowanie społecznie pożądane i zgodne z obowiązującymi normami prawnymi i społecznymi.

3.2. Cele szczegółowe:

- 1) powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy,

- 2) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- 3) kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie,
- 4) uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- 5) zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- 6) zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- 7) uzyskanie przez osoby stosującej przemoc w rodzinie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

IV. Realizacja programu

4.1. Opis realizacji

- 1) Program realizowany będzie maksymalnie w dwóch edycjach w roku. Obejmować będzie sesje indywidualne i sesje grupowe jak również spotkania rodzinne.
- 2) Sesje indywidualne będą miały charakter kwalifikacyjny do programu. Podczas tych sesji będą prowadzone takie działania jak między innymi: diagnoza osobowości oraz stanu psychicznego kandydata, rozpoznanie indywidualnej sytuacji uczestnika, określenie, czy kandydat na uczestnika programu aktualnie stosuje przemoc.
- 3) Sesje grupowe prowadzone będą w formie warsztatów, podczas których będą prowadzone m.in. treningi komunikacji interpersonalnej, ćwiczenia zmieniające myślenie i reakcję na przemoc. Sesje odbywać się będą raz w tygodniu w godzinach popołudniowych. Podzielone będą na bloki tematyczne dostosowywane do możliwości i poziomu uczestników.
- 4) Osoby prowadzące spotkania zobowiązane są do prowadzenia listy obecności uczestników oraz dokumentację indywidualnej pracy z uczestnikiem.
- 5) Przyjęcie do Programu zostanie potwierdzone zawarciem kontraktu, który będzie zawierał:
  - formalne wymogi dotyczące systematycznej obecności w zajęciach,
  - obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
  - zobowiązanie do zakończenia używania przemocy,
  - wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za fakty stosowania przemocy w rodzinie.
- 6) W trakcie zajęć do grupy będą mogli dołączać nowi uczestnicy, każdy z nich będzie musiał przejść cały cykl Programu.

4.2. Termin Realizacji Programu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim planuje realizację programu korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w okresie od kwietnia do grudnia.

4.3. Miejsce realizacji programu

Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany będzie na terenie Powiatu Aleksandrowskiego. W pomieszczeniach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim realizowane będą zadania z zakresu obsługi administracyjno – finansowej.

4.4. Realizator programu

- 1) Realizatorem programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.
- 2) Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne prowadzone będą przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe zgodnie z rozporządzeniem z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno – edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50 poz. 259), tj.:
  - a) ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej, albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji,
  - b) posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie,
  - c) mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3) Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne prowadzone będą przez kobietę i mężczyznę. Praca w duecie (kobieta i mężczyzna), jest korzystna z uwagi na fakt, iż relacja pomiędzy prowadzącymi staje się dla uczestników modelowym przykładem komunikacji partnerskiej. Obecność kobiety podczas pracy korekcyjnej staje się dodatkowym czynnikiem konfrontującym, ważnym w procesie zmiany zachowania.

4.5. Adresaci Programu

- 1) Adresatami programu będą osoby stosujące przemoc w rodzinie, w tym:
  - osoby zobowiązane przez sąd do udziału w zajęciach, wobec których sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary,
  - osoby zobowiązane przez sąd do udziału w zajęciach, wobec których sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary i zobowiązał ich do uczestnictwa w programie korekcyjno – edukacyjnym:
  - osoby, które wyrażą chęć udziału w programie z własnej inicjatywy, na skutek kryzysu, jaki pojawił się w ich życiu (osoby czasem po udanym leczeniu odwykowym, które mają w sobie dużą motywację by zmienić swoją sytuację, otwarci na uczenie się nowych rzeczy),
  - osoby, które Zespół Interdyscyplinary do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie skierował do uczestnictwa w programie.
- 2) Do programu nie przyjmuje się osób:
  - chorych psychicznie,
  - uzależnionych od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, które nie przeszły podstawowego cyklu terapii,
  - które nie są sprawcami przemocy.

4.6. Warunki uczestnictwa

- 1) Zaprzestanie stosowania przemocy domowej.
- 2) Zaprzestanie nadużywania alkoholu.
- 3) Systematyczna obecność na zajęciach.

- 4) Szczegółowe reguły uczestnictwa zapisane są w kontraktach zawartych, z każdym uczestnikiem indywidualnie.

4.7. Źródła finansowania

Zgodnie z art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) środki na realizację i obsługę programu korekcyjno-edukacyjnego zapewnia budżet państwa. Planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu rokrocznie, a realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazywanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel.

4.8. Monitoring

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorująco – kontrolnymi, które stanowią część nadzoru na jego realizacją. System monitorowania obejmuje okres trwania programu do 3 lat po jego zakończeniu i obejmuje:

- postęp względem zaplanowanych założeń i działań,
- zachowanie związane z przemocą u osób uczestniczących w programie.

Celem monitoringu jest sprawdzenie czy zaplanowane działania w końcowym efekcie są użyteczne dla odbiorców i współodbiorców, którymi w tym przypadku są rodziny osób stosujących przemoc.

4.9. Ewaluacja

Z uczestnikami programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych zostaną przeprowadzone ankiety ewaluacyjne zarówno wstępne jak i końcowe.

Kierownik
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Magorzata Wesner